

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2025-2030
 Rok akademicki 2025-2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Etyczne podstawy pracy psychologa
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Dariusz Kuncewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Dariusz Kuncewicz

* - *opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Brak
------

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z formułowanymi w środowisku psychologicznym standardami etycznymi zawodu psychologa oraz umiejscowienie ich w kontekście klasycznych i współczesnych teorii etycznych.
C2	Wyposażenie studentów w wiedzę o typowych problemach i dylematach etycznych w pracy psychologa diagnosty, badacza, udzielającego pomocy psychologicznej oraz o możliwych drogach ich rozwiązywania.
C3	Pogłębienie rozumienia etosu zawodu psychologa, w tym nieuniknioności jego wyborów oraz wysiłków związanych z szukaniem prawdy i podejmowaniem odpowiedzialności za dobro osób, którym zawodowo służy pomocą.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w stopniu pogłębionym zna i rozumie ogólne normy i zasady etyczne oraz rozpoznaje ich zastosowanie w różnych dziedzinach pracy psychologa; jest zaznajomiony z treścią najnowszego kodeksu etycznego psychologa; rozumie etyczne aspekty pracy badawczej, diagnostycznej oraz związanej z pomocą psychologiczną	K_W22
EK_02	potrafi rozpoznawać, poddawać krytycznej analizie i ocenie dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu psychologa; różnicować je z fenomenami psychologicznymi nie mającymi charakteru dylematu etycznego; dokonywać oceny sytuacji badawczych, diagnostycznych i związanych z pomocą psychologiczną pod kątem występujących w nich problemów etycznych	K_U19
EK_03	jest gotów do przyjmowania otwartej, życzliwej postawy w relacjach z osobami potrzebujących pomocy nie tylko psychologicznej; doskonalenia charakteru moralnego i kompetencji zawodowych; adekwatnego, uczciwego i odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań wobec rodziny i jej środowiska; podtrzymywania etosu psychologa jako zawodu godnego zaufania społecznego	K_Ko6
EK_04	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w tym: szanowania prawa autorskiego, respektowania granic fizycznych i psychicznych osoby będącej adresatem oddziaływań psychologicznych, zachowywania tajemnicy zawodowej	K_Ko7
EK_05	Jest gotów do brania na siebie odpowiedzialności wynikającej z aktywności naukowej, diagnostycznej, psychoprophylaktycznej, konsultacyjnej i psychoterapeutycznej	K_Ko8

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Pojęcie etyki i moralności. Antropologia a etyka. Główne teorie etyczne: konsekwencjonalizm, deontologizm, personalizm. Etyka ogólna i zawodowa.
Etyka a psychologia. Zdrowie psychiczne a zdrowie moralne.
Mechanizmy psychologiczne a wolna wola. Etyka cnót a psychologia sił charakteru.
Etyka troski i sprawiedliwości oraz ich implikacje w pomocy psychologicznej.
Wybory dotyczące prawdy i odpowiedzialności w pracy psychologa. Proces rozwiązywania dylematów etycznych.
Dylematy etyczne w praktyce badawczej, diagnostycznej i pomocy psychologicznej.
Obszary i granice: tajemnicy zawodowej, ingerencji w ludzką psychikę, solidarności zawodowej.
Problemy etyczne na styku życia osobistego, rodzinnego i zawodowego.
Zagadnienia etyczne związane z udzielaniem pomocy psychologicznej przez Internet i występowaniem w mediach.

3.4 Metody dydaktyczne

Czytanie tekstów na zajęcia, analiza przypadku, mini-wykład, dyskusja w grupach, dyskusja na forum z elementami debaty oxfordzkiej

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium pisemne	ćw
EK_02	Zadanie refleksyjne	ćw
EK_03	obserwacja podczas zajęć	ćw
EK_04	obserwacja podczas zajęć	ćw
EK_05	obserwacja podczas zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena wiedzy (EK_01)
Kolokwium pisemne z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru (obejmuje treści z lektury podstawowej oraz diskutowanych na zajęciach):

- 5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
- 4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
- 4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
- 3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
- 3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
- 2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Ocena umiejętności (EK_02)

zadanie praktyczne (zaprezentowanie refleksji nad wybranym zagadnieniem etycznym w psychologii):

- 5.0 – student umie sformułować samodzielną wysoce pogłębioną refleksję nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie przynajmniej dwóch koncepcji etycznych
- 4.5 – student umie sformułować samodzielną umiarkowanie pogłębioną refleksję nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie przynajmniej dwóch koncepcji etycznych
- 4.0 – student umie sformułować samodzielną minimalnie pogłębioną refleksję nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie przynajmniej dwóch koncepcji etycznych
- 3.5 – student potrafi sformułować samodzielną refleksję nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie przynajmniej dwóch koncepcji etycznych
- 3.0 – student potrafi sformułować samodzielną refleksję nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie dowolnie wybranej koncepcji etycznej
- 2.0 – student nie potrafi sformułować żadnej samodzielnej refleksji nad losowo przedłożonym mu zagadnieniem etycznym na bazie dowolnie wybranej koncepcji etycznej

Ocena kompetencji (EK_03, EK_04, EK_05)

Ocena z zakresu kompetencji osobisto-społecznych będzie dokonywana przez prowadzącego w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań podczas zajęć

Zal – student starannie wykonuje powierzone mu zadania, bierze udział w dyskusjach z własnej inicjatywy lub inicjatywy prowadzącego, podejmuje próby racjonalnej argumentacji własnego etycznego stanowiska oraz rozumienia stanowisk innych osób z grupy; wykazuje wrażliwość etyczną w odniesieniu do podejmowanych na zajęciach zagadnień

Nzal – student w nikłym stopniu wykonuje powierzone mu zadania, nie bierze udziału w dyskusjach z inicjatywy własnej ani z inicjatywy prowadzącego, nie podejmuje prób racjonalnej argumentacji własnego stanowiska etycznego oraz nie stara się zrozumieć stanowisk innych osób z grupy; wykazuje nikłą wrażliwość etyczną w odniesieniu do podejmowanych na zajęciach zagadnień

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.

Ocenę końcową przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów:	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do testu wiedzy i rozumienia	16
- studiowanie literatury	17
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

*Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Brzeziński, J., Chyrowicz, B., Toeplitz, Z., Toeplitz-Wiśniewska, M.(2017). *Etyka zawodu psychologa. Wydanie nowe*. Warszawa: PWN [rozdziały. 1-3; 21-25]
- Kuncewicz, D. K., Kuncewicz, D. S. (2022). O wolności woli w psychologii, *Ethos*, 140, 225-246.
- Marchewka, K. (2014). Etyka w psychoterapii. *Diametros*, 42, 124-149.
- Melonowski, M. (2019). „Etyka troski” i jej granice w psychoterapii i pomocy psychologicznej. *Psychologia Wychowawcza*, 15, 230-241.
- PTP (2018). *Kodeks etyczny psychologa*. <https://psych.org.pl/dla-psychologow/kodeks-etyczny>
- Szutta, A., Wojtysiak, J., Krajewski, K. (2018). *Filozofuj*, 4(22), 8-10 [Co mamy na myśli mówiąc „osoba”?]; 11-13 [Kim jest człowiek?]; 18-20 [Personalizm etyczny].
- Szutta, N. (2012). Dyskusja z sytuacjonistyczną krytyką etyki cnót. Odpowiedź na zarzuty Gilberta Harmana. *Diametros*, 31, 88-112.

Literatura uzupełniająca:

- Bednarek, D. (2020). *Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa*. PWN.
- Buber, M. (1967). Wina i poczucie winy, *Znak*, 19(1), 3-26.
- Galewicz, W. (red.) (2019). *Antologia bioetyki, t. 6: Ochrona zdrowia psychicznego*. TAWIPN Universitas.
- Kucharski, J. (2019). Kodeks etyczno-zawodowy psychologa – analiza krytyczna wybranych zagadnień, *Psychologia Wychowawcza*. 15, 152-165.
- MacInytre, A. (1996). *Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności*. PWN.
- Marchewka, K. (2021). *Wartości w psychoterapii wrażliwej kulturowo. Perspektywa poznawczo-behawioralna*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie.
- Marchewka, K., Sikora, K. (2013). Poza tabula rasa. Współczesne rozumienie postulatu neutralności światopoglądowej psychoterapeuty. *Psychoterapia*, 4(167), 67-78.
- Szutta, N. (2004). Status współczesnej etyki cnót. *Diametros*, 1, 70-84.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej